

ШЫН

1968 ч.
ДЕКАБРЬ

24

ВТОРНИК
№ 298 (7840).

Өртээ 2 көп.

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-ниң Дээди
Совединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

1969 чылда РСФСР-нин улус ажил-агыйын
хөгжүдеринин Күрүне планының дугайында

Россияның Совет Федеративтиг Социалистиг Республикасының

ХООЙЛУЗУ

Россияның Совет Федеративтиг Социалистиг Республикасының Дээди Совединиң доктаалыры бола:
1 чүүл. РСФСР-ниң Министрлер Чөвүлелиниң кирип келгени РСФСР-ниң 1969 чылда улус ажил-агыйын хөгжүдеринин Күрүне планын РСФСР-ниң Дээди Совединиң Плав-бюджет болгаш алырлар айы-биле комиссияларының экинчи барымдалаан көрүш тургаш, чуудат деп көөр.
2 чүүл. РСФСР-ниң 1969 чылда улус ажил-агыйын хөгжүдеринин Күрүне планының дараазында кол-коруугулария бадылаар:

(1968 чылда улус немелде өзүлдө хуу-биле)	
үлетпүр продукциязы	6,9 хуу
күрүениң топчүктөн капитал салымшыкы	9,3 хуу
автомобиль транспортуң чүк саарылгазы	7,0 хуу
хем транспортуң чүк саарылгазы	3,7 хуу
улус ажил-агый талазы-биле ажил төлөвириниң фондузу	4,7 хуу
үлетпүр ажил-чорудугулариядан орулга	12,3 хуу
3 чүүл. 1968 чыл-биле деңгээрге 1969 чылда мындаар кө-вүдүрлү хандыраар:	
күрүне болгаш кооператив садымның үүрмектен садыр садыр саарылгазы	7,1 хуу
чонга амыдырал хандырылганы	21,1 хуу
күрүениң капитал салымшыкының күсөл-биле чуртталга бажындарының нийти шөлүп амыдырал кириери	5,5 хуу
күрүне бюджетиниң хандырылганында	

турар, школа наадын четтөөн уруглар албан черлеринге уругларын алыр
школада болгаш хуузада амыдылар
школада өөреникчилериниң саны
доол болгаш ортумак тускай өөрелде
черлеринге сургууларын хүлөөн алыр
өмөөлге орунуарының саны

4 чүүл. РСФСР-ниң Дээди Совединиң Плав-бюджет талазы-биле үлетпүр, транспорт болгаш харылзаа талазы-биле, туудуң болгаш туудт материалдар үлетпүрүн талазы-биле, кедээ ажил-агый талазы-биле, коммунал ажил-агый болгаш чаагындары талазы-биле, улус чырымыншыкының, культураның болгаш спорттун талазы-биле, садымның, нийти-ниң чөмөннелгенин болгаш чонун амыдырал хандырыл-газын талазы-биле доктаамал комиссияларының түзүл-деринде кирипкелсе РСФСР-ниң 1969 чылда улус ажил-агый хөгжүлдезинин Күрүне планының дугайында сава-дары болгаш сумелери база ол мыкшап РСФСР-ниң Дээди Совединиң сессиясында депутаттарын чугаалаан сана-дары болгаш сумелери чугаалайын көргөш, оларның та-лазы-биле чогуур шийтилерини хүлөөн алыр РСФСР-ниң Министрлер Чөвүлелинге дагыар.

РСФСР-ниң Дээди Совединиң Президиумунун Даргазы М. ЯСНОВ.

РСФСР-ниң Дээди Совединиң Президиумунун Секретары Х. НЕШКОВ.

Москва, Кремль. 1968 чылдың декабрь 19.

1967 чылда РСФСР-ниң Күрүне
Бюджединиң кууселдезиниң
дугайында отчетту бадылаар

РСФСР-ниң Дээди
Совединиң Президиумунун
доктаалы

Россияның Совет Федеративтиг Социалистиг Республикасының Дээди Совединиң доктаалыры бола:
РСФСР-ниң 1967 чылда Күрүне бюджетиниң кууселдези-ниң дугайында отчетту орудалар талазы-биле 31,266,951 муң рубль түңгө, чарыгдалар талазы-биле 30,689,749 муң рубль түңгө, орудалар чарыгдалардан 577,205 муң рубль-ге ажил турар кылдыр бадылаар.

РСФСР-ниң Дээди Совединиң Президиумунун Даргазы М. ЯСНОВ.

РСФСР-ниң Дээди Совединиң Президиумунун Секретары Х. НЕШКОВ.

Москва, Кремль. 1968 чылдың декабрь 19.

Россия Федерациязының
1969 чылда Күрүне
Бюджеди

Россий Совет Федеративтиг Социалистиг Республикасының Дээди Соведи 1969 чылда Республиканың күрүне бюдже-диниң дугайында Хоойлуу хүлээн алган.

Россия Федерациязының Дээди Соведи РСФСР-ниң Министрлер Чөвүлелиниң кири-гени 1969 чылда РСФСР-ниң күрүне бюджетиниң дугайында Хоойлуу хүлээн алган. РСФСР-ниң 1969 чылда Күрүне бюджетиниң кууселдези-ниң дугайында Хоойлуу хүлээн алган. РСФСР-ниң 1969 чылда Күрүне бюджетиниң кууселдези-ниң дугайында Хоойлуу хүлээн алган.

Дээди Совет 1969 чылда РСФСР-ниң күрүне бюджетиниң кууселдези-не, кооператив бүдү-рүлелериниң болгаш органи-зацияларын орудаларын — саарылгадан үндүрүш, бүдү-рүш фондусуна алырларын төлөвирини, доктаатканын төлөвирини, ары орудаларын хостуг артык, ары орудалардан саап кирир ший-дилелери, олча-ажык үндү-рүш болгаш социалистиг ажил-агыйдан кирир өске-да орудаларын — 28 миллиард 286 миллион 903 муң рубль нийти түнүт кылдыр доктаат-кан.

Федерацияның Дээди Соведи 1969 чылда РСФСР-ниң күрүне бюджетиниң улус ажил-агыйын — үлетпүр, туудт индустриязын, кедээ ажил-агыйын, транспорттук, чурт-талга-коммунал ажил-агыйын болгаш улус ажил-агыйын өске-да алырларын улам дө-жүдери акшаландырар чарыгдаларын 12 миллиард 59 миллиард 210 муң рубль — нийти түнүт кылдыр доктаат-кан.

РСФСР-ниң 1969 чылда кү-рүне бюджетиниң социал-культура хемчеглеринге — бүтү-ниги өөрелдеге школа-ларга, техникумдарга, дээди өөрелдеге, эргем-пичилде, профессионал-техниктиг өөр-елде черлеринге, библиоте-каларга, клубтарга, театрларга, парналга база калык камга-лалынын, күш-культураның өске-да албан черлеринге; пенсияларга болгаш пособи-елерге дөвөйлөп өзүр акша-ларын Хоойлуу 19 миллиард 357 миллион 224 муң рубль нийти түнүт кылдыр доктаат-кан.

Дээди Совет күрүне эрге-ча-гырганын органиалар, кү-рүне эргел башкарынын

300 миллион тонна нефть

300 миллион тонна суук оттулар чүүлдү эң дүргөн тыва-ры дээш Татарияның нефтининиң кыйгырын өзүлгө бо чылын эгелзөөн чарык чөмөннелерин доогулган. Декабрь 23-түн хүнү эгелзөөн турда, ол төвөгүлү болушкун боттанган. Чурттуң ачы-аңгы тывын черлеринин эң эки 33 бригадалары совет экономиканың чайынчанак тиелгези болган түнүлдиг ажил-ишн эгелзөөн эгелзөө чаагы алдарык болган. Ам чуртта чер иштинден бир хонукта-ла кызып үндүрүп турар суук оттулар чүүл 820 муң тонна болган. (СЭТА).

КЕЖЭЭЛЕР

СЭКП Наа-Хем райкому «Бетанам бистин хүнери-висте» деп кежээлерини эрттирип эгелзөөн. Чонга районун күштүгэ бажында база «Ленинчик орук» колхозтун төвөгү болган кежээлерге чон-калба-биле киришкен. Ол кежээлерини эрттирери-ге СЭКП райкомунун секре-тарлары эштер Танаа, Поп-ков, райкомунун даргазынын орадакчыны эш Дмитриев, СЭКП райкомунун процаган-ла болгаш агитация кылды-иң эргелзөөн эш Одонов киришкен. СЭКП райком ам удур-туктарын чон-биле уку-рамкада кежээлерини база эр-тирип эгелзөөн. Партияди, совет удуртуктар, садык, хан-дырмалы, харылзаа, культу-ра болгаш өске-да адырын ажилдакчылар киришкен ужурамылга кежээлерини Соп-Селке, Кек-Халкаа баар эрттирөөн.

ПАРТИЙЖИ ДААЛГА

Уставтыг негелделерден үнгөн бо ийи сөстүң утказы ха-ны болгаш коммунист бүрүзүңе олар шуут-ла дорт хама-рылгалыг. Партиийжи даалга, ол дээрже анаа-ла өзү барым-даалаан хүлээлге эвес, а күрүне, хой-ниитиниң ажил-хере-терин башкарынга коммунисттерни кириштирериниң, олар-ны ажилга мергежидериниң, оларның бот-идеянеиниң өстү-рениң болгаш хууда мөзү-шынарын хынаарының чугула ар-газы болур. Чогун-на хой-ниитиниң чурум өзүлгө кижи-лер улуг-даа, биче-даа, доктаамал-даа, тур-даа даалгалары кү-сөдип тургаш, ажилга мергежип дадырар, боттарын чон му-рунга көргүзүп шыдаар дээр билдигир.

Бистик республиказының хоорай, нөдээинде парторгани-зацияларның хой неэи коммунисттерге партиийжи даалгалар-ны бээринче, оларның боттук кууселдезин хынаарыңче ки-чээгенин улагытырып келген. Оң ачыында коммунист бү-рүзү даалгалары бөдүнүң амыдыралының хажыттынмас хоойлузу кылдыр билип, оларны чогуу эгелзөө харысалгалы-лы-биле кууселдеринге чаңчыкан. Партиийжи даалгалары коммунисттерниң талазында шевирин кууселдип турарының тодарай чиктерин хой-хей парторганизацияларның дур-жулгазындан көрүп болур.

Тандыда «Межегей» совхозтук парткомунун болгаш оң тус-тус эге организацияларының учуада бүтү коммунисттер доктаамал-даа, тур-даа партиийжи даалгаларыг. Даалга бү-рүзүңүң кууселдезин өй-өйдө хынап, хуралдарга дыңдадып турары мында доктаамал чурум болган. Ол ышкыш Кызыл-дың № 3 АТБ-де, республика эмгелдеинде, Барыш-Хемчи-тин «Большевик» колхозта парторганизациялар партиийжи даалга херзэн өзүлүг-ла холга ал, ону партиийжи массаны кижиизидериниң болгаш өвөдириниң чепсээ болдурбушан, коммунисттерге даалга бээрде, оларның билинин деңгелин, дуржулгазын шыгыны барымдаалап турары шынап-ла май-тангы.

Бо болгаш өске-даа чамдык парторганизацияларда комму-нист бүрүзүңе даалга бээрин, оң кууселдезин хынаарын шак ышкыч чогумчалыг организацияны масса ортузунга партиийжи-организастыг, партиийжи-политиктиг ажилдың ни-ти деңгелин бедиринге улуг садыларын болган.

Партиийжи даалгалары чуреткүч ханзындан хүлээп ал-бышан, оларны неэзде шевирин кууселдип чорурү онза идеяны коммунисттерни республикада парторганизациялар-дан хойну адап болур. Зинаида Петровна Карташова чүтлө республикада сурагып саанчы эвес, харын «Межегей» сов-хозтук Алаак сут-баран фермазында парторганизацияның эң идеяны хой-ниитиниң. Саанчының амылы чөмөй-ниң-даа чымштыг болза, коммунист Карташова партгани-зацияның кандыг-даа даалгалардан кажан-да өйталаса, даалга бүрүзү ылап куусетпезин шаанда, оң сөткенин-даа өмүргө алас. Ол-фермада социалистиг чарыштын билдиги органиалары, муракчы дуржулганын мога чок негелде-дикчи. Зинаида Петровна партиийжи даалгалары куусетип-шан, хой-хей анык кыстары саанчыны уран эргазыга өвөттин.

Кызылдың № 3 АТБ-инде комсомол организациязының амылы моң мурунда дыма суларан турунда, ында парт-организация комсомол ажилын сегидерин анык коммунист Владимир Игнатьевич Осиповка дээшкен. Он даалгалары комму-нист Осипов харысалгалы-биле билип, бүдүрүлгө комсо-мол комитетин секретарылап эгелзөөн бээр байдал көсүзү-биле нийжэн. Комсомолчуларны, амылтарын хурал-сулга-зы уда-дараа болгулап, оларга амыдыралчы салун айтыр-ларны чугаалайын келген. Дээр оолдар, кыстары комсо-молга хүлээп алыр көвүдүн, аныктар ортузунда соци-алистиг чарыш массалыг апарган.

Чагыглар
улам-на
көвүдээн

Бызыл хоорайда херээжен-перге хеп даараар ательеде бо хүнерде чагыглар көвүдээн. Белеп болганын чагыг ээлери ап-лаа туралар. Улаас 1969 чаа чыл үнер. Бистик херээ-женериниң чаа чылга ут-куштур платке, сарафанын чагып турар. Платке даараар цехте ажиллап турар 15 кижииниң нургулайм бүдүрүлгө 20 ажык чылдары ажиллап кел-ген дуржулгалыг даарышчы-лар. Ынчангаш оларын бри-гадазы коммунисттиг күш-ажыл бригадазы деп белек атты чаа-лап алган. Ол бригада ноябры-нын бүдүрүлгө планын 119 хуу кууселдип, муракчы ажилдаан. Даарышчылар Х. Шевцова, Д. Сатаева олар хүн бүрү планын ажык күсө-дип келгенер. Ательеде база бир чаа чүүл комсомолчу Римча Порбуну савазылап чок каптары, курт-калар заарип эгелзөөн-болур. Ол үш-ле алыны иштинде бо чаа мергежилди ишгелзөөн ап, хей чагыгларын ап эгелзөөн. С. ТАС-ОДЛ.

Адазының адын
сыкпааннар

Тас Деспижек ашак мурун-да Тес-Хем районун Берт-Дагга Ленин аттыг колхозтун кезигүүн турган. Оң, колхоз бүдүрүлгезинин муракчылы-га салалып келген. Кашан колхозтун баазаныңа «Тес-Хем» совхоз органиалаттып-ганда, Деспижек оң ажилчы-ны болу берген. Күш-ажылга ынакшылдыг ол бизи ботунун хой уругларын база-ла болу ышкыш, күш-ажылга кызы-мак, шуудуру, даанган херээ-ге шыны, ак сөткенин кыл-дыр чаңчытырып каан. Деспижектин оолдары ам совхоз бүдүрүлгезинин анык-бүрү алырларында муракчы-лар болуп туралар. Чижээ-лээрге, улуг огу Сергей Дес-пижек Туранга ийи чыл хуу-саалыг туудугулар школазын доокаш, төрөөн совхозуңа кээп ажилды берген; Ол үлү-нормазын үргүчү ажык күсө-дип, ботунун күш-ажылга ынакшылды-биле коллектив-тин максатын чаалап алган. Социалистиг чарышка тилек-ти болган анык туудугуңу

совхозтун дирекциязы 1967 чылда халас пүтүкка-биле Мо-сквада Улус ажил-агыйынни чөмөннелериниң деңгел-лени көрү-биле чоруткан. Оон бичез Ашак-оол сов-хозта чолачы болуп эки ажилдап турар. Оон бедик көргүзүлгенин челип алганын барымдаалап, совхоз ону бо чыны комсомолун 50 чыл оңу таварыштыр Москва — Ленинград баар халас турисчү пүтүкка-биле шаппаан. Ийи огу — Арбын-оол биле Арбай-оол олар Совет Армиянын хү-реленинде албан эрттирип ту-ралар. Олар политиктиг бол-гаш дайынчы белекелге база-ла кызымаккай чорун көргү-зүп турар. Уругу Тамара Дес-пижек совхозтун санажылга бухгалтери. Биче огу Андрей — тракторист. Хол ийи бут изи чандыр биспас ижири ышкыш. Дес-пижектин оолдары шынап-ла алазынын алын сыкпайн ту-ралар. Ч. ЕНЗАН.

БИСТИҢ РЕСПУБЛИКАДА

Келир чылга хүлээлгелер

Тес-Хем районун «Чотураа» кол-хозунун № 1 хойжу бригаданын хойжулары нийти хуралын эрттир-геш, аада бригадада бо чыны мал кыштагыдышкыныкың байдалын чугаалайын көргөш, келир чылга соци-алистиг хүлээлгелерин алган. Бригаданың 17 колданын амгы үеде кыштап турар байлалы өкп. Бригаданың нийти коллектив се-мирти каларар хой бүрүзүңүң ортумак дингиз деңизин келир чылдан 45—50 кг чедирин, төртүр чүс хойга онааштыр 85 хураганны, хой бүрүзүңден 2,9 кг дүктү алыр со-

циалистиг хүлээлгени алган. Тыва АССР-ниң Дээди Соведини дептатта, дуржулгалыг хойжу эш М. Сувандин келир чылын төртүр чүс хойга онааштыр 90-дан хой хураганны, хой бүрүзүңден 3,2 кг дүк-тү алыр болгаш ботунун өг-бүлө-ниң деми-биле 15 тонна ситенин чепи белеккен алыр хүлээлгени аа-ган. Бригаданың бүгү хойжулары хо-чун хойжуңу эгелзешкини дегин, келир чылын өг-бүлө бүрүзү ботунун күжү-биле 10-дан 15 чедир тонна ситенин белеккен ап, кыштагларын кышка эки шынарлыг белеккен алы-рын хүлээлген. Бистин көрр.

ЧАРЫГДАЛ ЭВЭЭЖЭЭН

Наа-Хем районун «Тинелгез» колхозунун сентиктиг механизатор-лары бо чылдың дорткү кээрталы-ла килирбелгил 7 тракторун септээр турган, бо үеде чедир 40 ымыг тракторун септээр. Эрткен чылдарда колхоз трактор-ларын «Сельхозтехника» мастер-скаязыга септедип, бир тракторун капитал септелгезинге 700 ажык рубльди үндүрүп турган болза, соол-гү чылдарда ботунун чаа мастер-скаязыга боттары септел, ол чарыгдалды 500 рубль чедир кызыр-ган. Бистин көрр.

«Тыва кобальт» комбинатты ажилдаа кирир үе чооксулаан. Ынчангаш Хоу-Алексинда комбинаттың ажилчынары чурттаар бажындарын тууду туугузуң. Чурттаалга туудунда А. Глуховка удурт-кан бригада эки ажилдап турар. Бригада-да анык туудугу Васильи Малшадир (үстүнде чурттаа) эң эки түнүлгелерин те-лип алган. Бүдүрүлгө деңгээринде монтажчылар-нын ажил-ишн хайымаккан. «Сибиртес-

монтаж» трестиниң участогу кол-кол цех-терде дөргү-херекселдерини элтеп, быжы-лап турар. Семён Чалыгашевке удурт-кан бригада (адаанда чурттаа) туринку-рулга салбырында ажиллап турар. Киж-и бүрүзү хүн нормалын ажык күсөдип, эки түнүлгелерин чедип ап, комбинаттың чо-гуур хуузааында ажилдаа кирир хе-рекине үлү-хуузуң киришпир күсө-дип. С. ФЕОКТИСТОВТУҢ ФОТОЗУ.

Кызыл-Мажалыктын уругларыңа

Бо чылдың ноябрыдан эгелзеп Ан-Дову-рак хоорайда уругларын музыка школа-зынын салбыры Кызыл-Мажалык суурда амыттыган. Эрткен чылдарда уруглар кышкы үеде Ан-Довурак хоорайга барып өөренип, транспорт хандырылганын талазы-биле элзеп бергелзешкенинде тавар-жып турган болза, ам ол байдал чалы-тыгган. Школада хүндүсүк болгаш кежээки ил-чөөлөрдө 70 ажыг уруглар өөренип эгел-зөөн. Кызыл-Мажалык-биле чөргөшчүлүк му-зыка теориязын талазы-биле солун

лекциялар база болуп турар. Бо чаа шко-ланың амыттыгында Кызыл-Мажалык суурун чурттагыч чон, клангыя уруг-лар өөрүп туралар. Школа ам дээренинде олаан ыш, сто-лар, студлар болгаш өске-даа хер-хере-селдер-биле хандырылганын. Школаның ажилдаарында таадымчалыг бейбээди түртүзүп бөдөнчө райкомун ону культу-ра килдизиниң ажилдакчылары чонке-хүннерин иштинде чогуур хемчеглерин алыр негеттинип турар. Т. ТАЛГАНЧИН, «Шынык» көрр.

⊗ Ийиги арын ⊗ 1968 ч. декабрь 24

Империалистиг реакцияның чалчалары

у ролдуг дээрин хүлээвч
ий деп, Леба ажым-биле ме-
жычын аяга дөппөлөг чок
— деп, социализмичи ол
мил чок мөдөлгөөн.

күрүлгөнч уаг эрге-дужаа-
суралгы кижи турган-даа
коммунистичи партияның үзө-
лө хүлээстей бергеи кижи
и, Леба ажым-биле миничи
Мехословакия «Маршалл пла-
гы»-жарындан ойтаалаңда-ла,
оажыкчи Коммунистичи пар-

[illegible]

НЬЮ-ЙОРК. Хоорайны элек-
энергия-биле хандырат
лаачылары ажылга үнмэ
Ажыл төлөвирин көүдө

мунисттик медегелди белег-
десикейки «боду» безин илери-
ришкен дээрин «Нью-Йорк»
чыгырбай турар. Антикамо-
позитивисттерин аягыдан туу-
су» дээр ол чүвенин агагын
топ разведка эргеледи-биле
дургузунда харылаалыг туу-
нун дугайында хорлеттир
кытлар америк парлаага
н эгезинде-ле парлаттын
н ол организация «культу-
ры конгресс» деп адатты-
на харын, Соьгалаттыргыла-
а оон алын екскерткен «Куль-

ТОКИО. Токионун хоорай
анспортунун ажилчынары

звее. ӨАМ-ол организмизаада
эргелели-биде харьлзаадыг
ажиг-даа чок деп, ук пинтид-
итиги Шеперд Стоун авылд-
уур-даа болза, ацаа кым-даа
аар.

ФРАНЦИЯ

Мурнуу Вьетнамы хостаарының национал фронтузу 14 миллион кижиліг мурнуу-

Чөнгээлэр үргүлчүлевишаан

вьетнам улустун суудат талзз-
лекция. Оз фронтунуц, улус-
ка соңгуткан, деткиднц, кам-
газалим турар чакатын-даа
ролю чурттуц хосталган бүгү
районларынга болган соолгу

ВИА—СЭТА-ның фотоуы.

Р. Никсоннуң медеглели

«Кижилер хыдырының чөпшээрел бижиктери
база катап көстүп келген»

Президент шивээзи

Сиктери

лери ол туттурганнарынч сэдм-чолунига сажисырап аге-лет турар барымдаалар бар. Олар хоругдатуналарынч 10—15 муңун Молукку архипелагынын ортудуктарынын бир-розинче сөөртүп үндүр деп планнап турар. Мычанымже коммунисттик буюрелдин деп сезилеткен кишилерин боттарынын дүжүметтеринин ту-дуп хоругдара өргезин чазак-тың кызыгаарлаар деп тура-рыннын кандыг-даа барымдаа-зы чок.

Кара туразында үүлгеткен херек

разында
ен херек

р.). Измит хоорайнын чоогунда
ынын америк бир майору авто-
кишин бастырып калрга, ол
мыз ол шериг албынын эки-
дан чорам деп чүе тосараан,
ны Турциянын хоайлу-дүрмү
изит түрбуже бо таварында
н күш чок.

тегини чыгалаанын болду-
рыны деп эргелет болдурус,
ны агыч-енгы уездер оон биле
н, офицерлеринин эскелерин
ун эеин алган.

ындарга чуртун калбап хой-
га удураанын туварын барым-
дуудерин эскертири неген үн-
биле чугалажымшыкынз чо-
н-га хонган иин чыа болур.

Н. УГОЛЬКОВ.

